

लोक सेवा आयोगद्वारा लिइने खरिदार वा सो सरहको पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाका लागि नयाँ पाठ्यक्रमका आधारमा
तयार पारिएको

खरिदार नमूना प्रश्नोत्तर संग्रह

प्रथम पत्र : सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण
द्वितीय पत्र : विज्ञान र गणित
तृतीय पत्र : सामाजिक अध्ययन तथा कार्यालय संचालन

पुस्तकका मुख्य मुख्य विशेषताहरू

- पूरै पाठ्यक्रमलाई समेटेर तयार पारिएको ।
- २०६८, २०६९ र २०७० सालका प्रश्नका उत्तरहरू समावेश गरिएको ।
- लोक सेवा आयोगले सोध्न सक्ने सम्भावित प्रश्नहरू Guess गरी सोका उत्तरहरू तयार पारिएको ।
- गत वर्षहरूमा ८० प्रतिशत प्रश्नहरू हुबहु रूपमा पर्न सफल भएको ।

खरिदारको पाठ्यक्रम र परीक्षा प्रणाली

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनकित प्रथम श्रेणी, खरिदार वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम एवं परीक्षा प्रणाली

पाठ्यक्रमको रूपरेखा : संयुक्त र एकिकृत परीक्षा प्रणालीका आधारमा निम्न अनुसारको हुनेछ ।
 प्रथम चरण : लिखित परीक्षा पूर्णाङ्क : ३००
 द्वितीय चरण : सीप परिक्षण र अन्तर्वार्ता पूर्णाङ्क : ६५

प्रथम चरण

लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)

पत्र / विषय	पूर्णाङ्क	कुलपूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या × अङ्क	समय
प्रथम सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परिक्षण (General Knowledge & General Mental Ability Test)	१००	४०	वस्तुगत (Objective): बहुवैकल्पिक प्रश्न (Multiple Choice Questions)	५० प्रश्न × २ अङ्क	४५ मिनेट
द्वितीय विज्ञान र गणित (Science & Mathematics)	१००	४०	वस्तुगत (Objective): बहुवैकल्पिक प्रश्न (Multiple Choice Questions)	५० प्रश्न × २ अङ्क	१ घण्टा
तृतीय सामाजिक अध्ययन तथा कार्यालय संचालन (Social studies and Office practices)	१००	४०	विषयगत (Subjective): छोटो र लामो उत्तर (Short & long Answers)	५ प्रश्न × १० अङ्क १० प्रश्न × ५ अङ्क	२ घण्टा

द्वितीय चरण

कम्प्युटर सीप परिक्षण र अन्तर्वार्ता (Computer Skill Test & Interview)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
कम्प्युटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)	२५	प्रयोगात्मक (Practical)	१५ मिनेट
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता (Interview)	४०	मौखिक (Oral)	

द्रष्टव्य

- यो पाठ्यक्रम योजना दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- संयुक्त र एकिकृत परीक्षा प्रणाली (Integrated & Unified Examination System) को आधारमा अप्राविधिक तर्फका न्याय सेवा (न्याय, सरकारी वकिल र कानून समूह), परराष्ट्र सेवा, प्रशासन सेवा (सामान्य प्रशासन, लेखा र राजस्व समूह),

विषय सूची (Table of Content)

प्रथम पत्र : सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण

ताजा समसामयिक गतिविधिहरू

१-१६

खण्ड (A) - सामान्य ज्ञान

१.१ सौर्यमण्डल र पृथ्वी सम्बन्धी जानकारी	१७
१.२ विश्वको भूगोल	३१
१.३ नेपालको भूगोल	४८
१.४ विश्वको इतिहास	६७
१.५ नेपालको इतिहास (प्राचीन कालदेखि हालसम्म)	८७
१.६ नेपालको सामाजिक तथा आर्थिक अवस्था	१२०
१.७ मानव विकासमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने विज्ञानका प्रमुख आविष्कार र नविनतम गतिविधिहरू सम्बन्धी जानकारी	१४५
१.८ पर्यावरण, जैविक विविधता, दिगो विकास, जनसंख्या व्यवस्थापन	१५५
१.९ नेपालको शासन पद्धति र सरकार	१७७
१.१० अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध तथा संघ/संस्था	२००
१.११ राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय समसामयिक गतिविधिहरू र महत्वपूर्ण व्यक्तित्व तथा विचारकहरू	२१४
विविध मिश्रित प्रश्न सम्बन्धी अभ्यास सेटहरू	२३५

खण्ड (B) - सामान्य बौद्धिक परीक्षण

२.१ शब्दिक तार्किक परीक्षण	
बोध, शब्दज्ञान, अनुक्रम, समरूपता, वर्गीकरण	२५३-२६०
कोडिङ-डिकोडिङ, दिशा र दूरी ज्ञान परीक्षण	२६२-२६४
तर्क विचार विश्लेषण, श्रेणीक्रम (पत्तिक्रम)	२६७-२६९
आगमन, निगमन	२७१-२७३
२.२ मात्रात्मक (संख्यात्मक वा अंक सम्बन्धी) तार्किक परीक्षण	
मात्रात्मक अनुक्रम/श्रेणीक्रम, मात्रात्मक समरूपता, वर्गीकरण	२७५-७८०
कोडिङ, घोटिङका संख्या (अक्षर/संकेत) मिलाउने, साभ्ना गुण	२७९-२८१
मेट्रिक्स, तथ्यांक व्याख्या, तथ्यांक जाँच (रजु)	२८३-२८७
अंक गणितीय तर्क/क्रिया सम्बन्धी	२८८
२.३ अशब्दिक तार्किक परीक्षण	
अनुक्रम, समरूपता, एकरूपता, वर्गीकरण	२९०-२९५
चित्रात्मक तार्किक विश्लेषण, भेन चित्र, मेट्रिक्स चित्र	३०१-३०६
त्रिभुज र वर्गहरूको रचना, चित्र वा आकृति बनावट र विश्लेषण	३०९

१.१० सूचना र सञ्चार प्रविधि

१.१०.१ सूचना र सञ्चार

१.१०.२ इन्टरनेट र सञ्चार साधनको रूपमा कम्प्युटर

१.१०.३ आधुनिक प्रविधिको सकारात्मक र नकारात्मक असरहरू

२. गणित

अङ्क- ५०

२.१ गणितका आधारभूत क्रियाहरू तथा ऐकिक नियम (बढीमा ३ वटा राशीहरू भएको साधारण समस्याहरू)

२.२ प्रतिशत

- भिन्नलाई दशमलव र प्रतिशत, दशमलवलाई भिन्न र प्रतिशत तथा प्रतिशतलाई भिन्न र दशमलवमा रूपान्तरण सम्बन्धी समस्याहरू
- प्रतिशत सम्बन्धी साधारण शाब्दिक समस्याहरू, परिवारीक बजेट समेत

२.३ नाफा, नोक्सान र छुट

- वास्तविक नाफा वा वास्तविक नोक्सान, नाफा प्रतिशत वा नोक्सान प्रतिशत वा छुट सम्बन्धी कुनै एक भएको साधारण समस्याहरू

२.४ कमिसन तथा कर (कमिसन, कर र लाभांश सम्बन्धी समस्याहरू)

२.५ साधारण ब्याज र चक्रीय ब्याज

- साधारण ब्याज र चक्रीय ब्याज सम्बन्धी साधारण समस्याहरू, ब्याजदर, समय पूर्ण संख्या हुने तथा समय बढीमा २ वर्षमात्र

२.६ जनसङ्ख्या वृद्धि र मिश्रहास

- जनसङ्ख्या वृद्धि र मिश्रहास सम्बन्धी साधारण समस्याहरू, समय बढीमा २ वर्ष अघि वा पछि र दर पूर्ण संख्या भएको

२.७ घरायसी अङ्क गणित

- बिजुली र पानीको मिटर जाँच, बिजुली, पानी र टेलिफोनको महसुल तथा मुद्रा
- विनिमय सम्बन्धी कुनै एक भएको दैनिक जीवनका घरायसी साधारण समस्याहरू

२.८ परिमिति, क्षेत्रफल र आयतन

- दिइएको नापका आधारमा त्रिभुजकार वा वृताकार वा आयतकार (वर्गाकार समेत) क्षेत्रको परिमिति र क्षेत्रफल निकाल्ने साधारण समस्याहरू
- दिइएको नापका आधारमा वेलनाकार वा गोलाकार क्षेत्रको क्षेत्रफल र आयतन तथा घनाकार क्षेत्रको आयतन निकाल्ने साधारण समस्याहरू

२.९ तथ्याङ्कशास्त्र

- दिइएको स्तम्भचित्र वा रेखा चित्र वा वृत्तचित्र सम्बन्धी प्रश्नहरूको समाधान निकाल्ने
- वैयक्तिक श्रेणी वा खण्डित श्रेणीको आँकडाबाट औसत (अकंगणितीय मध्यक वा मध्यिका वा रित वा गुणात्मक मध्यक वा हरात्मक मध्यक) गणना सम्बन्धी समस्याहरू

विज्ञान र गणित विषयका पाठ्यक्रमका एकाईहरूबाट सोधिवे प्रश्नहरूको संख्या तालिका

प्रथम पत्र	अंकभार	एकाई	प्रश्न संख्या	जम्मा प्रश्न
विज्ञान	५०	१.१	३	२५
		१.२	२	
		१.३	३	
		१.४	३	
		१.५	३	
		१.६	२	
		१.७	३	
		१.८	२	
		१.९	२	
		१.१०	२	
गणित	५०	२.१	३	२५
		२.२	३	
		२.३	३	
		२.४	२	
		२.५	३	
		२.६	२	
		२.७	३	
		२.८	३	

तृतीय पत्र : सामाजिक अध्ययन तथा कार्यालय संचालन

१. सामाजिक अध्ययन

अङ्क-४०

- १.१ नेपालको भूगोल (भौगोलिक स्थिति) धरातलीय स्वरूप, हावापानी, जनजीवनमा भौगोलिक वातावरणको प्रभाव र नक्सामा बन्धी सामान्य जानकारी
- १.२ नेपालको राजनैतिक विभाजनको आधार; महत्व र विशेषता
- १.३ नेपालको विकासका पूर्वाधारहरू (शिक्षा, स्वास्थ्य, यातायात, सञ्चार, खानेपानी, विद्युत तथा अन्य ऊर्जाका श्रोतहरू आदि) को विकासको अवस्था
- १.४ नेपाली समाजका परम्परा, सामाजिक मूल्य र मान्यता, प्रचलित प्रमुख धर्म, जातजाति, भाषाभाषी र संस्कृति
- १.५ सामाजिक समस्या र विकृतिहरू र त्यसको समाधान
- १.६ सामाजिक द्वन्दका कारण, असर र द्वन्द व्यवस्थापनका उपायहरू
- १.७ नेपालको वर्तमान शासनपद्धति - संविधान (संवैधानिक अङ्गहरू, मौलिक हक र कर्तव्य, व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका)

२. स्वास्थ्य, जनसङ्ख्या र वातावरण

अङ्क- ३०

२.१ रोग, पोषण, दुर्व्यसन र सामुदायिक स्वास्थ्य

- २.१.१ रोगको परिचय, सर्ने र नसर्ने रोग, सरुवारोग सर्ने माध्यमहरू
- २.१.२ पोषण र सन्तुलित भोजनको परिचय र महत्व, कुपोषण र यसका कारणहरू

२.१.१	रोगको परिचय, सन् र नसन् रोग, सर्वारोग सन् माध्यमहरू	५८८
२.१.२	पोषणको परिचय, सन्तुलित भोजनको परिचय र महत्त्व, कुपोषण र यसका कारणहरू	५९३
२.१.३	धूमपान, मद्यपान र लागूपदार्थको परिचय, ती कुलतमा लाग्नुका कारण, असर र बच्ने उपायहरू	५९५
२.१.४	सामुदायिक स्वास्थ्यको अवधारणा, नेपालका प्रमुख स्वास्थ्य समस्याहरू र यसको समाधानमा व्यक्ति, परिवार र समुदायको भूमिका	६००
२.१.५	उपभोक्ता स्वास्थ्यको परिचय र महत्त्व	६०४
२.२	जनसाङ्ख्यिकी, जनसङ्ख्या परिवर्तन र जनसङ्ख्या व्यवस्थापन	६०७-६२०
२.२.१	नेपालको जनसङ्ख्या स्थिति, जनसङ्ख्या वितरण, जनसाङ्ख्यिक तत्त्व, प्रक्रिया र मापन	६०७
२.२.२	जनसङ्ख्या परिवर्तनका कारणहरू र तीव्र जनसङ्ख्या वृद्धिका असरहरू	६१३
२.२.३	जनसङ्ख्या व्यवस्थापन	६१५
२.३	जैविक विविधता र वातावरण व्यवस्थापन	६२१-६३६
२.३.१	जैविक विविधताको अवधारणा र वर्गिकरण तथा महत्त्व	६२१
२.३.२	वातावरण व्यवस्थापनको परिचय र महत्त्व	६२६

खण्ड (C) - कार्यालय संचालन तथा विविध

३.१	कार्यालय संचालन	६३७-६५१
३.१.१	पत्रव्यवहार/चिठीपत्र	६३५
३.१.१.१	परिचय, उद्देश्य, चिठीका प्रकार	६३५
३.१.१.२	दर्ता र चलानी	६४२
३.१.२	अभिलेख व्यवस्थापन	६४४
३.१.२.१	अभिलेख व्यवस्थापनको परिचय, उद्देश्य र आवश्यकता	६४४
३.१.२.२	फाइलिङ सम्बन्धी जानकारी	६४८
३.१.२.३	कार्यालय व्यवस्थापनमा कम्प्युटर प्रणालीको आवश्यकता र महत्त्व	६५०
३.२	लेखा तथा राजस्व सम्बन्धी जानकारी	६५२-७७६
३.२.१	दोहोरो लेखा प्रणाली, सरकारी लेखा प्रणाली र लेखापरीक्षण	६५२
३.२.२	गोश्वारा भौचर, बैंक नगदी किताव र बजेट हिसाब	६६३
३.२.३	वर्तमान जिन्सी सेस्ता प्रणाली	६६८
३.२.४	कर, भंसार तथा अन्तःशुल्क	६७२
३.३	निजामती सेवा र विविध	६७७-७००
३.३.१	निजामती सेवाको परिचय, गठन, पदपूर्ति, सेवा सुविधा, आचरण, सजाय आदि सम्बन्धी जानकारी	६७७
३.३.२	नेपाल सरकारको केन्द्रीय तथा स्थानीय निकायको संरचना र संगठन सम्बन्धी जानकारी	६८२
३.३.३	सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी सामान्य जानकारी	६८३
२०६८, २०६९ र २०७० का प्रश्न र उत्तरहरू		७०१
सन्दर्भ सामग्री		

प्रथम पत्र

खण्ड A

सामान्य ज्ञान

(General Knowledge-GK)

परीक्षा प्रणाली : वस्तुगत
अंकभार : ७०
प्रश्न संख्या : ३५

१.१ सौर्यमण्डल र पृथ्वी सम्बन्धी जानकारी (Information on Solar System and Earth)

प्रश्न संख्या-१

नमूना प्रश्न सेट नं. -१

- (१) ग्रहहरूको उत्पत्तिका २ सिद्धान्त कुन कुन हुन् ?
 (क) ज्वारभाटा र ताप (ख) निकारिका र गति
 (ग) निहारिका सिद्धान्त र ज्वारभाटा सिद्धान्त (घ) ज्वारभाटा र गति
- (२) पृथ्वीबाट सबैभन्दा नजिकको ग्रह कुन हो ?
 (क) शुक्र (ख) मंगल (ग) बुध (घ) वृहस्पति
- (३) मंगल ग्रह र वृहस्पति ग्रहको कक्षको बीचमा रहेर सूर्यको परिक्रमा गर्ने स-साना पिण्डहरूलाई के भनिन्छ ?
 (क) छुद्रग्रह (ख) पृच्छ्रेतारा (ग) शिशुग्रह (घ) आकाशगंगा
- (४) आकाशगंगाको केन्द्रबाट सौर्यमण्डल कति प्रकाशवर्षको दूरीमा छ ?
 (क) २९,००० (ख) २७,००० (ग) २५,००० (घ) २३,०००
- (५) Morning Star/Evening Star को रूपमा चिनिने ग्रह.....हो, सूर्यबाट नजिकबाट दोस्रो नजिकमा रहेको ग्रह..... हो । पहिलो ग्रह.....हो भने दोस्रो ठूलो ग्रह..... हो ।
 (क) शुक्र, शुक्र, शनि, शनि (ख) शनि, शनि, शुक्र, शुक्र
 (ग) शुक्र, शनि, शुक्र, शनि (घ) शनि, शुक्र, शनि, शुक्र
- (६) आकाशमंगलाको मोटाई १०,००० प्रकाशवर्ष छ भने लम्बाई कति प्रकाशवर्ष छ ?
 (क) १,००,००० प्रकाश वर्ष (ख) १,००० प्रकाश वर्ष
 (ग) १०,००० प्रकाश वर्ष (घ) १०० प्रकाश वर्ष
- (७) सूर्यको सतहमा पाइने ग्याँसहरू कुन कुन हुन् ?
 (क) नाइट्रोजन र हिलियम (ख) अक्सिजन र हाइड्रोजन
 (ग) हिलियम र अक्सिजन (घ) हाइड्रोजन र हिलियम ग्याँस
- (८) ब्रह्माण्डको उत्पत्ति र यस सम्बन्धी अध्ययन गर्ने विज्ञानलाई के भनिन्छ ?
 (क) Cosmology (ख) Pulsar (ग) Astronomy (घ) Astrology
- (९) अन्तर्राष्ट्रिय खगोल विज्ञान संघले यमलाई कहिले ग्रहको सूचीबाट हटाएको हो ?
 (क) सन् २००७ (ख) सन् २००९ (ग) सन् २००६ (घ) हटाएको छैन
- (१०) ग्रह र उपग्रहको कक्ष दीर्घवृत्त रहेको कुरा पत्ता लगाउने वैज्ञानिकको नाम के हो ?
 (क) जोहानेस केप्लर (ख) पाइथागोरस (ग) कोपर्निकस (घ) ग्यालिलियो
- (११) तलका समूहहरू मध्ये भित्री ग्रहमा पर्ने समूह कुन हो ?
 (क) मंगल, वृहस्पति, बुध, शुक्र र पृथ्वी (ख) बुध, शुक्र, शनि र मंगल

(ग) बुध, शुक्र, पृथ्वी र मंगल (घ) मंगल, अरुण बुध, शुक्र र पृथ्वी

(१२) विगतमा ग्रहका रूपमा परिचित यमलाई हाल के नामले चिनिन्छ ?

(क) फुच्चे ग्रह (ख) शिशु ग्रह (ग) रहस्यमय उपग्रह (घ) लुप्त ग्रह

(१३) समूह I र समूह II बीच जोडा मिलाई सोको आधारमा सही कोड छान्नुहोस् ।

समूह I

समूह II

(१) अरुण ग्रह

(अ) ग्यालिलियोले पत्ता लगाएको ग्रह

(२) वरुण ग्रह

(आ) जलदेवताको रूपमा चिनिने

(३) शनि ग्रह

(इ) रातो ग्रह

(४) मंगल ग्रह

(ई) शनिका पिता भनिने

कोडहरू : (क) १-आ, २-इ, ३-ई, ४-अ (ख) १-आ, २-ई, ३-इ, ४-अ

(ग) १-ई, २-आ, ३-अ, ४-इ (घ) १-इ, २-अ, ३-ई, ४-आ

(१४) तलका भनाईहरूमध्ये कुन भनाई ठीक होइन ?

(क) सूर्योदय हुनु अघिदेखि सूर्यास्तपछि पनि देखिइरहने ग्रह मंगल हो ।

(ख) एकापट्टि तातो र अर्कोपट्टि चिसो हुने ग्रह बुध हो ।

(ग) चन्द्रमाले पृथ्वीलाई परिक्रमा गर्दा लाग्ने समय २७ दिन ८ घण्टा हो ।

(घ) पृथ्वीको विपरित भागलाई प्रतिलोम भनिन्छ ।

(१५) दूरोदेखि सानोसम्मको ग्रहहरूको क्रम तलकामध्ये कुन सही हो ?

(क) वृहस्पति, शनि, शुक्र, वरुण, अरुण, पृथ्वी, बुध, मंगल

(ख) वृहस्पति, शनि, अरुण, वरुण, शुक्र, पृथ्वी, बुध, मंगल

(ग) वृहस्पति, शनि, अरुण, वरुण, पृथ्वी, शुक्र, मंगल, बुध

(घ) वृहस्पति, शनि, शुक्र, अरुण, वरुण, पृथ्वी, मंगल, बुध

(१६) चन्द्रमाले पृथ्वीलाई परिक्रमा गर्न लाग्ने समयलाई.....भनिन्छ भने एक पूर्णिमादेखि अर्को पूर्णिमासम्मको अवधिलाई.....भनिन्छ । त्यस्तै.....र 23 September का दिन दिन र रात बराबर हुन्छन्, यसैलाई सम्पात (Equinox) भनिन्छ ।

(क) सिनोडिक मास, सिडरल मास, 22 December

(ख) सिडरल मास, सिनोडिक मास, 21 March

(ग) सिनोडिक मास, सिडरल मास, 21 March

(घ) सिडरल मास, सिनोडिक मास, 22 December

(१७) सूर्यबाट क्रमशः नजिकबाट टाढा रहेका ग्रहहरूको सही क्रम छान्नुहोस्

(क) बुध, शुक्र, मंगल, पृथ्वी, वृहस्पति, शनि, वरुण, अरुण

(ख) बुध, शुक्र, मंगल, पृथ्वी, शनि, वृहस्पति, अरुण, वरुण

(ग) बुध, शुक्र, पृथ्वी, मंगल, शनि, वृहस्पति, वरुण, अरुण

(घ) बुध, शुक्र, पृथ्वी, मंगल, वृहस्पति, शनि, अरुण, वरुण

(१८) प्रकाशले एक वर्षमा पार गर्ने दूरीलाई के भनिन्छ ?

- (क) वृत्तमास (ख) अर्धमास (ग) कस्मिक वर्ष (घ) १ प्रकाशवर्ष

(१९) छिटो-छिटो घुमिरहने, रेडियो तरङ्ग दिने तारालाई के भनिन्छ ?

- (क) अवेरिया (ख) डिसानाप (ग) पल्सार (घ) सल्फेवार

(२०) समूह I र समूह II बीच जोडा मिलाई सोको आधारमा सही कोड छान्नुहोस् ।

समूह I

समूह II

- (१) खस्ने तारा (अ) Fire ball
(२) ठूला शिशुग्रहहरू (आ) Shooting Star
(३) पृथ्वीसम्म आइपुग्ने उल्का (इ) उल्कापिण्ड
(४) अत्यन्त ठूलो र चहकिलो उल्कापात (ई) गोलाकार

विकल्पहरू : (क) १-आ, २-इ, ३-ई, ४-अ

(ख) १-आ, २-ई, ३-इ, ४-अ

(ग) १-ई, २-आ, ३-अ, ४-इ

(घ) १-इ, २-अ, ३-ई, ४-आ

(२१) सबैभन्दा पहिले पत्ता लागेको शिशुग्रहको नाम के हो र कसले पत्ता लगाएका थिए ?

(क) Ceres, पियाजी (ख) Big C, कोपर्निकस

(ग) Helisee, केपलर (घ) Centauri, इरोडट्स

(२२) तलका वाक्यहरू मध्ये कुन वाक्य सही होइन ?

(क) पृथ्वीमा भेटिने उल्कापिण्डहरू प्रायः फलामका हुन्छन् ।

(ख) उल्काहरू पृथ्वीको सतहबाट ६५ देखि १२० किलोमिटर भित्रसम्म पुग्छन् ।

(ग) पृथ्वीमा आइनपुग्दै बीचैमा बिलाउने उल्कालाई उल्कापात (meteor) भनिन्छ ।

(घ) दुङ्गा, फलाम र दुवै मिसिएका मिश्रित गरी उल्कापिण्ड ३ किसिमका हुन्छन् ।

(२३) पुच्छ्रेताराभन्दा केही अघि पूर्वी आकाशमा वापछि पश्चिमी आकाशमा देखिन्छन् । पुच्छ्रेताराहरू ग्याँसीय वरफका हुन् ।

(क) सूर्यास्त, सूर्योदय, अंशहरू (ख) सूर्योदय, सूर्यास्त, चोइटाहरू

(ग) सूर्योदय, सूर्यास्त, लब्धीय अंशहरू (घ) सूर्योदय, सूर्यास्त, डल्लाहरू

(२४) तलका भनाईहरू ठीक बेठीक के छन् ?

(१) सूर्यको बाह्य सतहको तापक्रम ५,४०० डिग्री सेण्टिग्रेड छ ।

(२) तातो ग्याँसको आँधी चल्ने सूर्यको मध्य भाग या प्रकाशमण्डलको माथिको भागको नाम वर्णमण्डल (Chromosphere) हो ।

(३) पुच्छ्रेताराहरूको आफ्नै प्रकाश हुँदैन ।

(४) वृहस्पतिका उपग्रहहरूमध्ये सबैभन्दा ठूलो उपग्रह गेनिमेड हो ।

विकल्पहरू: (क) सबै भनाई ठीक छन् ।

(ख) भनाई १ बाहेक सबै ठीक छन् ।

(ग) भनाई १, २ र ४ मात्र ठीक छन् । (घ) भनाई ४ बाहेक सबै ठीक छन् ।

(२५) ग्रह तथा उपग्रह सम्बन्धमा तलको कुन विकल्प सही होला ?

(१) शनिको सबैभन्दा ठूलो उपग्रह (अ) फोवे

(२) शनिको सबैभन्दा सानो उपग्रह (आ) वरुण

(३) आफ्नो उपग्रहले विपरित दिशाबाट परिक्रमा गर्ने ग्रह (इ) अरुण

- (४) सर विलियम हरसनले पत्ता लगाएको ग्रह (ई) टाइटन
विकल्पहरू : (क) १-आ, २-अ, ३-आ, ४-ई (ख) १-ई, २-अ, ३-इ, ४-ई
(ग) १-ई, २-अ, ३-आ, ४-इ (घ) १-अ, २-ई, ३-आ, ४-इ
- (२६) शनि ग्रहको अक्षले कक्षको धरातलमा कति डिग्रीको कोण बनाएर ढल्केको छ ?
(क) २५ डिग्री (ख) $२३^{१/२}$ डिग्री (ग) २७ डिग्री (घ) $६६^{१/२}$ डिग्री
- (२७) सुन्दर ग्रह भन्नाले शनिलाई जनाउँछ भने शनिका पिता तथा जुपिटरका हजुरबुबा भनेर कुन ग्रहलाई बुझिन्छ ?
(क) बुध (ख) मंगल (ग) वृहस्पति (घ) अरुण ग्रह
- (२८) समूह I र समूह II बीच जोडा मिलाई सही कोड छान्नुहोस्
(१) सूर्यको प्रकाश-पृथ्वीमा आउन (अ) २५ दिन ५ घण्टा
(२) सूर्यलाई आफ्नो अक्षमा घुम्न (आ) २४ घण्टा ३७ मिनेट २२ सेकेण्ड
(३) बुध ग्रहलाई आफ्नो अक्षमा घुम्न (इ) ८ मिनेट २० सेकेण्ड
(४) मंगललाई आफ्नो अक्षमा घुम्न (ई) ५८.६५ (५९) दिन
कोडहरू: (क) १-इ, २-अ, ३-आ, ४-अ (ख) १-इ, २-अ, ३-ई, ४-आ
(ग) १-ई, २-आ, ३-अ, ४-इ (घ) १-इ, २-अ, ३-ई, ४-आ
- (२९) सूर्यमा देखिने चहकिलो किनारालाई के भनिन्छ ?
(क) Penumbra (ख) Menumbra (ग) Denumbra (घ) Genumbra
- (३०) निम्न सवालहरूबारे विचार गर्नुहोस् ।
(क) सूर्यको प्रकाशको गति ३ लाख किलोमिटर प्रति सेकेण्ड छ ।
(ख) हाइड्रोजन ७०%, हिलियम २८% र अन्य ग्याँस २% मिली सूर्य बनेको छ ।
(ग) पुच्छ्रेताराको केन्द्रीय पिण्डको चारैतिरको ग्याँसीय वायुमण्डललाई कोमा भनिन्छ ।
(घ) धूम्रकेतुहरु सूर्योदयको केही अघि र सूर्यास्तको केही समयपछि मात्र देखिन्छन् ।
माथि उल्लेखित भनाईहरू ठीक, बेठीक के हुन् ? पहिचान गर्नुहोस् ।
(A) क मात्र ठीक (B) क र ख मात्र ठीक
(C) क र घ मात्र ठीक (D) क, ख, ग, घ सबै ठीक
- (३१) मंगल ग्रह रातो हुनुको कारणमध्ये तलका विकल्पहरू मध्ये सही विकल्प के हो ?
(अ) लिमोनाइट नामक खनिजका कारण (आ) सूर्यको किरण सधैं सिधा पर्ने भएकोले
(इ) Echo-Sphere मा रहेकोले (ई) वायु मण्डल नभएकोले
- (३२) सौर्यमण्डलको केन्द्र सूर्य हो भनी पत्ता लगाउने वैज्ञानिक को हुन् ?
(क) केप्लर (ख) ए.पी. डगलस (ग) ए.पी. रोवर्ट्स (घ) निकोलस कोपर्निकस
- (३३) पृथ्वी न धेरै तातो न धेरै चिसो हुनाको कारण के हो ?
(अ) लिमोनाइट नामक खनिजका कारण (आ) मंगलको नजिक पर्ने भएकोले
(इ) Echo-Sphere मा रहेकोले (ई) वायु मण्डलको उचाई धेरै नभएकोले
- (३४) आकाशगंगाको तारापुञ्जीय केन्द्रमा सूर्यलाई एक फन्को घुम्न २ अर्ब ५० करोड वर्ष लाग्छ भने त्यस समयलाई के भनिन्छ ?

(क) Cosmic Year

(ख) A.U. Distance

(ग) Light year

(घ) Aeronotice Distance

(३५) यमलाई सन् २००६ मा ग्रहको सूचीबाट हटाउने आधिकारिक संस्था कुन हो ?

(क) International Astronomical Union -IAU

(ख) National aeronautics and space administration-NASA

(ग) International forum for Astronomy-IFA

(घ) Center for Space and Solar System- CSSS

(३६) सौर्यमण्डल कहिले पत्ता लागेको हो ?

(क) सन् १५२३

(ख) सन् १५३३

(ग) सन् १५४३

(घ) सन् १५५३

(३७) 1A.U. भनेको के हो ?

(क) ग्रहहरूबीचका दुरी

(ख) सूर्य र पृथ्वीबीचको दुरी

(ग) सूर्य र ताराहरूबीचको दुरी

(घ) सूर्य र चन्द्रमाबीचको दुरी

(३८) सूर्यबाट सबैभन्दा नजिकको तारा के हो ?

(क) आरिन्टा

(ख) साप्तानासा

(ग) कास्मारी

(घ) सेण्टाउरी

(३९) समूह I र समूह II बीच जोडा मिलाई सोको आधारमा सही कोड छान्नुहोस् ।

समूह I

समूह II

(१) अरुण ग्रह

(अ) ग्यालिलियोले पत्ता लगाएको ग्रह

(२) वरुण ग्रह

(आ) जलदेवताको रूपमा चिनिने

(३) शनि ग्रह

(इ) रातो ग्रह

(४) मंगल ग्रह

(ई) शनिका पिता भनिने

विकल्पहरू : (क) १-आ, २-इ, ३-ई, ४-अ

(ख) १-ई, २-आ, ३-इ, ४-अ

(ग) १-ई, २-आ, ३-अ, ४-इ

(घ) १-इ, २-अ, ३-ई, ४-आ

(४०) विगतमा ग्रहका रूपमा परिचित यमलाई सन् २००६ पछि के भनिन थालेको छ ?

(क) शिशु ग्रह

(ख) चिसो ग्रह

(ग) धुमकेतु

(घ) फुच्चे ग्रह

(४१) तलका बनाईहरूमध्ये गलत बनाई कुन हो ?

(१) बुध र शनिका उपग्रहहरू छैनन् ।

(२) पृथ्वीलाई आफ्नो अक्षमा घुम्न २३ घण्टा ५६ मिनेट ४.०९ सेकेण्ड समय लाग्छ ।

(३) सबैभन्दा बढी उपग्रह भएको ग्रह वृहस्पति हो ।

(४) क्यूरियोसिटी मंगल ग्रहको अध्ययनका लागि प्रक्षेपण गरिएको भूउपग्रह हो ।

(४२) आफ्नो उपग्रहले विपरित दिशाबाट परिक्रमा गर्ने ग्रहको नाम के हो ?

(क) अरुण

(ख) वरुण

(ग) बुध

(घ) वृहस्पति

(४३) कुन ग्रहलाई सूर्यको परिक्रमा गर्न कति समय लाग्छ ? जोडा मिलाउनुहोस् ।

(१) बुध

(अ) ३६५ दि. ५ घ. ४८ मि.

(२) पृथ्वी

(आ) ११.९ (१२) वर्ष

- (३) वृहस्पति (इ) २९ वर्ष ६ महिना
(४) शनि (ई) ८७.९७ (८८) दिन

क्रोडहरू: (क) १-आ, २-ई, ३-इ, ४-अ (ख) १-आ, २-इ, ३-ई, ४-अ
(ग) १-ई, २-अ, ३-इ, ४-आ (घ) १-ई, २-अ, ३-आ, ४-इ

(४४) खाली ठाउँमा तलका विकल्पहरूमध्ये सही विकल्पको सेट छान्नुहोस् ।

टेम्पल टुटल पुच्छ्रेतारा पहिलो पल्ट.....मा देखापरेको थियो । सुमेकर लेभी पुच्छ्रेतारा..... वृहस्पति ग्रहमा ठोक्किएर चकनाचुर भएको थियो ।

विकल्पहरू : (अ) सन् १३६६, १९८६ (आ) सन् १९८६, १७८६
(इ) सन् १३६६, १९९४ (ई) सन् १७८६, १९८६

(४५) तलका ग्रह र उपग्रहबीचको जोडा मिलाउनुहोस् ।

- (१) बुध (अ) ६३
(२) वृहस्पति (आ) २
(३) शनि (इ) छैनन्
(४) मंगल (ई) ६०

विकल्पहरू : (क) १-आ, २-इ, ३-ई, ४-अ (ख) १-ई, २-आ, ३-इ, ४-अ
(ग) १-इ, २-अ, ३-आ, ४-ई (घ) १-इ, २-अ, ३-ई, ४-आ

(४६) ग्रह र उपग्रहको कक्ष दीर्घवृत्त रहेको कुरा पत्ता लगाउने वैज्ञानिक को हुन् ?

- (क) जोहानेस केप्लर (ख) सिजानस (ग) आर्किमिडिज (घ) आइन्स्टाइन

(४७) सूर्यबाट सबभन्दा नजिकको ग्रह कुन हो ?

- (क) शनि (ख) पृथ्वी (ग) बुध (घ) मंगल

(४८) ब्रह्माण्ड सम्बन्धी तलका तथ्यहरूबीच जोडा मिलाई सही विकल्प छान्नुहोस्

ग्रह	तथ्यहरू
(१) शुक	(अ) पश्चिममा उदाएर पूर्वमा अस्ताउने
(२) अरुण	(आ) सबैभन्दा बढी उपग्रह भएको,
(३) शनि	(इ) पृथ्वीको जुम्ल्याहा ग्रह,
(४) वृहस्पति	(ई) वरिपरि एउटा रिङ्गले घेरिएको ग्रह

विकल्पहरू: (क) १-आ, २-अ, ३-आ, ४-ई (ख) १-इ, २-अ, ३-ई, ४-आ
(ग) १-ई, २-अ, ३-आ, ४-इ (घ) १-अ, २-ई, ३-आ, ४-इ

(४९) सौर्यमण्डलले केको परिक्रमा गर्छ ?

- (क) आकाशगंगा (ख) ब्रमाण्ड (ग) ग्रहमण्डल (घ) तारामण्डल

(५०) तलका तथ्यहरू मध्ये कुन सही होइन ?

- (क) वृहस्पतिका उपग्रहहरूमध्ये सबैभन्दा ठूलो उपग्रह गेनिमेड हो ।
(ख) चन्द्रमाले पृथ्वीलाई परिक्रमा गर्दा लाग्ने समय २७ दिन ८ घण्टा हो ।
(ग) शुकलाई पहिले रहस्यमय उपग्रह (Planet of Mystery) भनिन्थ्यो ।
(घ) अक्ष भ्रमण गर्दा सधैं एउटा भाग सूर्यतिर फर्किरहने ग्रह बुध होइन ।

नमूना प्रश्न सेट नं. १ का उत्तरहक

प्रश्न	उत्तर	प्रश्न	उत्तर	प्रश्न	उत्तर	प्रश्न	उत्तर	प्रश्न	उत्तर
१	(ग)	११	(ग)	२१	(क)	३१	(अ)	४१	(१)
२	(ख)	१२	(क)	२२	(ख)	३२	(घ)	४२	(ख)
३	(ग)	१३	(ग)	२३	(घ)	३३	(इ)	४३	(घ)
४	(ख)	१४	(क)	२४	(क)	३४	(क)	४४	(इ)
५	(क)	१५	(ग)	२५	(ग)	३५	(क)	४५	(घ)
६	(क)	१६	(ख)	२६	(ग)	३६	(ग)	४६	(क)
७	(घ)	१७	(घ)	२७	(घ)	३७	(ख)	४७	(ग)
८	(क)	१८	(घ)	२८	(घ)	३८	(घ)	४८	(ख)
९	(ग)	१९	(ग)	२९	(क)	३९	(ग)	४९	(क)
१०	(क)	२०	(ख)	३०	(D)	४०	(घ)	५०	(घ)

नमूना प्रश्न सेट नं. -२

(१) सूर्यको सतह चहकिलो किनारालाई के भनिन्छ ?

(क) Sistemlep (ख) Penumbra (ग) Promins (घ) Cromosis

(२) सूर्यबाट उठ्ने ज्वालालाई के भनिन्छ ?

(क) Solar prominences (ख) Solar Stroms (ग) Solar fire (घ) Solar eplcies

(३) निम्न सवालहरूबारे ठीक, बेठीक के छन ?

(क) सूर्यको प्रकाशको गति ३ लाख किलोमिटर प्रति सेकेण्ड छ ।

(ख) हाइड्रोजन ७०%, हिलियम २८% र अन्य ग्यास २% मिली सूर्य बनेको छ ।

(ग) पुच्छ्रेताराको केन्द्रीय पिण्डको चारैतिरको ग्यासीय वायुमण्डललाई कोमा भनिन्छ ।

(घ) धूम्रकेतुहरु सूर्योदयको केही अघि र सूर्यास्तको केही समयपछि मात्र देखिन्छन् ।

विकल्पहरु : (A) क मात्र ठीक

(B) क र ख मात्र ठीक

(C) क र घ मात्र ठीक

(D) क, ख, ग, घ सबै ठीक

(४) ग्रहहरूको उत्पत्तिको २ सिद्धान्त कुन कुन हुन् ?

(क) ज्वारभाटा र ताप

(ख) निकारिका र गति

(ग) निहारिका र ज्वारभाटा सिद्धान्त

(घ) ज्वारभाटा र गति

(५) तलका भनाईहरूमध्ये कुन भनाई सही होइन ?

(क) सूर्योदय हुनु अघिदेखि सूर्यास्तपछि पनि देखिइरहने ग्रह मंगल हो ।

(ख) एकापट्टि तातो र अर्कोपट्टि चिसो हुने ग्रह बुध हो ।

(ग) चन्द्रमाले पृथ्वीलाई परिक्रमा गर्दा लाग्ने समय २७ दिन ८ घण्टा हो

(घ) पृथ्वीको विपरित भागलाई प्रतिलोम भनिन्छ ।

(६) पृथ्वीको वातावरणसँग मिल्दोजुल्दो वातावरण भएको ग्रह कुन हो ?

(क) वरुण

(ख) मंगल

(ग) बुध

(घ) शुक

- (७) ग्रह र उपग्रहको कक्ष दीर्घवृत्त रहेको कुरा पत्ता लगाउने वैज्ञानिक को हुन् ?
 (क) जोहानेस केप्लर (ख) कोपर्निकस (ग) ग्यालिलियो (घ) आइज्याक न्यूटन
- (८) वृहस्पतिको उपग्रहहरूमध्ये सबैभन्दा ठूलो उपग्रहको नाम के हो ?
 (क) फेबोस (ख) मेर्नस (ग) आर्कस (घ) गेनिमेड
- (९) १ प्रकाशवर्ष बराबर कति किलोमिटर हुन्छ ?
 (क) ९.६×१०^{१२} कि.मि. (ख) ९.६४×१०^{१२} कि.मि. (ग) ९.४६×१०^{१२} कि.मि. (घ) ९.४×१०^{१२} कि.मि.
- (१०) आकाशगंगाको मोटाई १०,००० प्रकाश वर्ष छ भने लम्बाई कति छ ?
 (क) १५,००,००० प्रकाश वर्ष (ख) १२,००,००० प्रकाश वर्ष
 (ग) १०,००,००० प्रकाश वर्ष (घ) १,००,००० प्रकाश वर्ष
- (११) ब्रह्माण्डको उत्पत्ति र यस सम्बन्धी अध्ययन गर्ने विज्ञानलाई के भनिन्छ ?
 (क) Cosmology (ख) Trantology (ग) Astrology (घ) Universiology
- (१२) प्रकाशले एक वर्षमा पार गर्ने दूरीलाई के भनिन्छ ?
 (क) दुरी वर्ष (ख) आकाश गंगा (ग) १ प्रकाशवर्ष (घ) गति वर्ष
- (१३) ग्रहहरूको उत्पत्तिको २ सिद्धान्तमध्ये ज्वारभाटा सिद्धान्त पत्ता लगाउने को हुन् ?
 (क) जोहान्सन (ख) जेम्स जिम्स (ग) केप्लर (घ) गार्निस्न्स
- (१४) सौर्यमण्डल आकाशगंगाको केन्द्रबाट कति टाढा रहेको छ ?
 (क) २७,००० प्रकाश वर्ष (ख) १७,००० प्रकाश वर्ष
 (ग) ७,००० प्रकाश वर्ष (घ) ५,००० प्रकाश वर्ष
- (१५) छिटो-छिटो घुमिरहने, रेडियो तरङ्ग दिने तारालाई के भनिन्छ ?
 (क) पुच्छेतारा (ख) पल्सार (ग) सेन्ताउरी (घ) टिबीन्कल
- (१६) सौर्यमण्डलले केको परिक्रमा गर्छ ?
 (क) ब्रह्माण्ड (ख) आकाशगंगा (ग) तारामण्डल (घ) परिक्रमा गर्दैन
- (१७) ग्रहहरूको उत्पत्तिको २ सिद्धान्तमध्ये निहारिका सिद्धान्त पत्ता लगाउने को हुन् ?
 (क) कोपर्निकस (ख) केप्लर (ग) जी. ग्याब्लस (घ) कान्ट र ल्याप्लेस
- (१८) बुध, शुक्र, पृथ्वी र मङ्गललाई भित्री ग्रह पनि भनिन्छ भने बाहिरी ग्रह भन्नाले कुन कुन ग्रहलाई चिनिन्छ ?
 (क) बुध, शनि, अरुण र वरुण (ख) वृहस्पति, शनि, शुक्र र मंगल
 (ग) वृहस्पति, मंगल, अरुण र वरुण (घ) वृहस्पति, शनि, अरुण र वरुण
- (१९) Evening star भनेर कुन ग्रहलाई भनिन्छ ?
 (क) बुध (ख) शुक्र (ग) मंगल (घ) वृहस्पति
- (२०) सौर्यमण्डलको कति प्रतिशत भार सूर्यमा पर्दछ ?
 (क) ९९% (ख) ९८% (ग) ९७% (घ) ९६%
- (२१) पृथ्वी आफ्नो अक्षमा कति डिग्रीको कोण पारी दल्केको छ ?
 (क) $२३\frac{१}{२}$ डिग्री (ख) $३३\frac{१}{२}$ डिग्री (ग) $६६\frac{१}{२}$ डिग्री (घ) $४३\frac{१}{२}$ डिग्री
- (२२) पृथ्वीबाट चन्द्रमाको औसत दूरी कति छ ?
 (क) १,८२,४०० (ख) २,८२,४०० (ग) ४,८२,४०० (घ) ३,८२,४०० कि. मि.

- (२३) सौर्यमण्डलको केन्द्र सूर्य हो भनी पत्ता लगाउने निकोलस कोपर्निकस कुन देशका हुन् ?
 (क) पोल्याण्ड (ख) नर्वे (ग) स्वीजरल्याण्ड (घ) अमेरिका
- (२४) सूर्यलाई आफ्नो अक्षमा घुम्न कति समय लाग्छ ?
 (क) २५ दिन ४ घण्टा (ख) २५ दिन ५ घण्टा (ग) २५ दिन ६ घण्टा (घ) २५ दिन ७ घण्टा
- (२५) पृथ्वीबाट सबैभन्दा नजिकमा रहेको ग्रह कन हो ?
 (क) बुध (ख) शुक्र (ग) मंगल ग्रह (घ) वृहस्पति
- (२६) 21 March र 23 September का दिन दिन र रात बराबर हुने अवस्थालाई के भनिन्छ ?
 (क) सम्पात (ख) निपात (ग) निस्पात (घ) अस्पात
- (२७) सुन्दर ग्रह भन्नाले शनिलाई जनाउँछ भने शनिको पिता तथा वृहस्पतिको हजुरबुबा भनेर कुन ग्रहलाई चिनिन्छ ?
 (क) वरुण (ख) वृहस्पति (ग) अरुण ग्रह (घ) शुक्र
- (२८) सूर्यको प्रकाश पृथ्वीमा आउन कति समय लाग्छ ?
 (क) ८ मि.१६ सेकेण्ड (ख) ८ मि.१७ सेकेण्ड (ग) ८ मि.१८ सेकेण्ड (घ) ८ मि.२० सेकेण्ड
- (२९) टूलोदेखि सानोको क्रममा पृथ्वी पाँचौं स्थानमा पर्दछ भने मंगल कति औं स्थानमा पर्दछ ?
 (क) सातौं (ख) छैटौं (ग) चौथो (घ) तेस्रो
- (३०) सूर्यबाट सबैभन्दा नजिकको ग्रह बुध हो भने पृथ्वी कतिऔं स्थानमा पर्दछ ?
 (क) पाचौं (ख) चौथो (ग) तेस्रो (घ) दोस्रो
- (३१) सौर्यमण्डलको सबैभन्दा टाढा रहेको ग्रह कुन हो ?
 (क) यम (ख) वरुण (ग) अरुण (घ) वृहस्पति
- (३२) सबैभन्दा टूलो ग्रह वृहस्पति हो भने सबैभन्दा सानो ग्रह कुन हो ?
 (क) शुक्र (ख) मंगल (ग) बुध (घ) पृथ्वी
- (३३) वृहस्पति, शनि, अरुण र वरुण ग्रहहरूको समूहलाई के भनिन्छ ?
 (क) वाहिरी ग्रह (ख) भित्री ग्रह (ग) सूर्यनिकट ग्रह (घ) सूर्य विमुख ग्रह
- (३४) एक्वाट्रि पुरै तातो र अर्क्टि पुरै चिसो हुने ग्रह कुन हो ?
 (क) शनि (ख) वृहस्पति (ग) मंगल (घ) बुध
- (३५) शनि ग्रहको सबैभन्दा टूलो उपग्रह टाइटन हो भने सबैभन्दा सानो उपग्रह कुन हो ?
 (क) डोनस (ख) मेटानस (ग) फोवे (घ) फर्टासन
- (३६) शनि ग्रहको अक्षले कक्ष धरातलसँग कति डिग्रीको कोण बनाएर ढल्केको छ ?
 (क) २५ (ख) २७ डिग्री (ग) २९ (घ) ३१
- (३७) आफ्ना उपग्रहले विपरित दिशाबाट परिक्रमा गर्ने ग्रह कुन वरुण हो ।
 (क) अरुण (ख) मंगल (ग) वृहस्पति (घ) वरुण
- (३८) अत्यन्त टूलो र चहकिलो उल्कापातलाई के भनिन्छ ?
 (क) Dum ball (ख) Fire ball (ग) Shoting Ball (घ) Falling Ball
- (३९) पृथ्वीसम्म आइपुग्ने उल्कालाई के भनिन्छ ?
 (क) उल्कापात (ख) उल्का वर्षा (ग) उल्कापिण्ड (घ) उल्का भिल्का
- (४०) पृथ्वीमा आइपुग्दै बीचैमा बिलाएर जाने उल्कालाई के भनिन्छ ?

- (क) उल्कापात (ख) उल्का वर्षा (ग) उल्कापिण्ड (घ) उल्का भिल्का
- (४१) पृथ्वीको उत्तरी र दक्षिणी ध्रुवीय क्षेत्रमा ठूलो संख्यामा भन्ने उल्काहरूलाई के भनिन्छ ?
(क) उल्कापात (ख) उल्का वर्षा (ग) उल्कापिण्ड (घ) उल्का भिल्का
- (४२) सन् १७४५ मा सर्वप्रथम पृथ्वीको उत्पत्ति सम्बन्धमा परिकल्पना गर्ने ब्यक्ति को थिए ?
(क) जस्टिन (ख) हुण्डुमन (ग) जेरोल्ड (घ) वफन
- (४३) प्रत्येक ७६ वर्षमा देखा पर्ने हेलीको पुच्छ्रेतारा सर्वप्रथम कहिले देखा परेको थियो ?
(क) २२० बी.सी (ख) २३० बी.सी (ग) २४० बी.सी (घ) २५० बी.सी
- (४४) १९८४ जुलाईमा बृहस्पति ग्रहमा ठोक्किपर चक्रनाचुर भएको पुच्छ्रेतारा कुन हो ?
(क) टेम्पल टटल (ख) स्वास्मायन (ग) सुमेकर लेभी (घ) वेन्नेट
- (४५) सूर्यलाई आफ्नो अक्षमा घुम्न कति दिन लाग्छ ?
(क) २५ दिन ५ घण्टा (ख) २५ दिन ५ घण्टा (ग) २५ दिन ५ घण्टा (घ) २५ दिन ५ घण्टा
- (४६) पृथ्वीको विपरित भागलाई के भनिन्छ ?
(क) अनुलोम (ख) विलोम (ग) प्रतिलोम (घ) प्रत्यानुलोम
- (४७) पृथ्वीको एक मात्र उपग्रह चन्द्रमाले पृथ्वीलाई परिक्रमा गर्न कति समय लगाउँछ ?
(क) २७ दिन ६ घण्टा (ख) २७ दिन ८ घण्टा (ग) २७ दिन ९ घण्टा (घ) २७ दिन १० घण्टा
- (४८) Planet of Mystery भनेर चिनिने ग्रह कुन हो ?
(क) यम (ख) बुध (ग) अरुण (घ) शुक्र
- (४९) अन्तरिक्षको दूरी कुन इकाईमा नापिन्छ ?
(क) Astronomical Unit (ख) Aeronotical Unit
(ग) Distanomical Unit (घ) Staronical Unit
- (५०) भित्री ग्रह र बाहिरी ग्रहहरूका कक्षका बीचको खाली ठाउँमा रहेका साना-साना ग्रहहरूलाई के भनिन्छ ?
(क) भ्रुण ग्रह (ख) पुच्छ्रे ग्रह (ग) शिशु ग्रह (घ) भित्री ग्रह

नमूना प्रश्न सेट नं. २ का उत्तरहरू

प्रश्न	उत्तर	प्रश्न	उत्तर	प्रश्न	उत्तर	प्रश्न	उत्तर	प्रश्न	उत्तर
१	(ख)	११	(क)	२१	(ग)	३१	(ख)	४१	(ख)
२	(क)	१२	(ग)	२२	(घ)	३२	(ग)	४२	(घ)
३	(D)	१३	(ख)	२३	(क)	३३	(क)	४३	(ग)
४	(ग)	१४	(क)	२४	(ख)	३४	(घ)	४४	(ग)
५	(क)	१५	(ख)	२५	(ग)	३५	(ग)	४५	(क)
६	(ख)	१६	(ख)	२६	(क)	३६	(ख)	४६	(ग)
७	(क)	१७	(घ)	२७	(ग)	३७	(घ)	४७	(ख)
८	(घ)	१८	(घ)	२८	(घ)	३८	(ख)	४८	(घ)
९	(ग)	१९	(ख)	२९	(क)	३९	(ग)	४९	(क)
१०	(घ)	२०	(क)	३०	(ग)	४०	(क)	५०	(ग)

- (१) पृथ्वीको उत्पत्ति कति वर्ष अघि भएको अनुमान गरिएको छ ?
 (क) ५.५ अरब वर्ष (ख) ४.५ अरब वर्ष (ग) ३.५ अरब वर्ष (घ) २.५ अरब वर्ष
- (२) पुच्छ्रेताराको एउटा ठोस केन्द्रीय पिण्डको चारैतिर बादल जस्तो बरफ र धुलकणहरूको मिश्रित ग्याँसीय वायुमण्डललाई के भनिन्छ ?
 (क) रेउटा (ख) धुलमण्डल (ग) वरफीय ग्याँस(घ) कोमा
- (३) पृथ्वीमा ५ वटा मण्डलहरूको क्रमबद्धता कुन सही हो ?
 (क) वायुमण्डल (ख) स्थलमण्डल (ग) जलमण्डल (घ) मध्यवर्ती मण्डल (ङ) केन्द्रमण्डल
 (१) (क), (ख), (ग), (घ), (ङ) (२) (क), (ख), (घ), (ङ), (ग)
 (३) (क), (ग), (ख), (घ), (ङ) (४) (ख), (घ), (ङ), (ग) (क)
- (४) पृथ्वीको कुल क्षेत्रफल लगभग.....वर्ग किलोमिटर मध्ये जमीनको क्षेत्रफल.....वर्ग किलोमिटर छ भने पानीले ओगटेको क्षेत्रफल.....वर्ग किलोमिटर छ ।
 (क) ४१ करोड, ३६ करोड ८६ लाख ४७ हजार, १४ करोड १४ लाख १९ हजार
 (ख) ४१ करोड, १४ करोड ८६ लाख ४७ हजार, २६ करोड १४ लाख १९ हजार
 (ग) ५१ करोड, १४ करोड ८६ लाख ४७ हजार, ३६ करोड १४ लाख १९ हजार
 (घ) ५१ करोड, १० करोड ८६ लाख ४७ हजार, ४० करोड १४ लाख १९ हजार
- (५) पृथ्वीको कुल भू-भागमध्ये कति प्रतिशत भूभाग जमिनले ओगटेको छ ?
 (क) २९.१ % (ख) ३२.१ % (ग) १९.१ % (घ) २७.१ %
- (६) पृथ्वी सम्बन्धी तलका तथ्यहरूबीच जोडा मिलाई सही विकल्प छान्नुहोस्
 समूह I समूह II
 (१) पृथ्वीको भूमध्यरेखिय परिधि (अ) १२,७५६ किलोमिटर
 (२) पृथ्वीको भूमध्यरेखीय व्यास (आ) १२,७१४ किलोमिटर
 (३) पृथ्वीको ध्रुवीय व्यास (इ) १२,७३५ किलोमिटर
 (४) पृथ्वीको औपत व्यास (ई) करिब ४० लाख किलोमिटर
 विकल्पहरू : (क) १-आ, २-अ, ३-आ, ४-ई (ख) १-ई, २-आ, ३-इ, ४-अ
 (ग) १-ई, २-अ, ३-आ, ४-इ (घ) १-अ, २-ई, ३-आ, ४-इ
- (७) पृथ्वीको तापक्रम समुद्री सतहदेखि प्रत्येक १६०-१६५ मिटरको उचाइमा कति डिग्री सेण्टिग्रेड का दरले घट्दै जान्छ ?
 (क) ४ (ख) ३ (ग) २ (घ) १
- (८) पृथ्वीका तलका तथ्यहरूका दुई समूहबीच जोडा मिलाई सही उत्तर छान्नुहोस् ।
 समूह I समूह II
 (१) पृथ्वीको वायु सम्मुख ढालमा (अ) SIAL हुन्छ
 (२) पृथ्वीको वायु विमुख ढालमा (आ) बढी पानी पर्छ
 (३) वाह्य तह (इ) NIFE हुन्छ
 (४) केन्द्रीय तह (ई) कम पानी पर्छ
 विकल्पहरू : (क) १-आ, २-ई, ३-अ, ४-इ (ख) १-आ, २-इ, ३-ई, ४-अ
 (ग) १-ई, २-अ, ३-इ, ४-आ (घ) १-ई, २-अ, ३-आ, ४-इ

- (९) पृथ्वीको बनौटलाई कति तहमा विभाजन गरिएको छ र ती के के हुन् ?
 (क) ३ तह/वाह्य, मध्यवर्ती, केन्द्रीय तह (ख) २ तह/वाह्य र भित्री तह
 (ग) ३ तह/वाह्य, सतही र केन्द्रिय (घ) ३ तह/सतही, मध्यवर्ती र भित्री तह
- (१०) तलका भनाईहरूमध्ये सही भनाई कुन होइन/होइनन् ?
 (१) पृथ्वी आफ्नो अक्षमा $६६\frac{1}{२}$ डिग्रीको कोण पारी ढल्केको छ।
 (२) पृथ्वी ढल्केको दिशा वायव्य (उत्तर-पश्चिम) हो।
 (३) पृथ्वीको वायुमण्डल पृथ्वीभन्दा १,००० किलोमिटर माथिसम्म छ।
 (४) पृथ्वीमा पानीको मात्रा कूल भूभागको $\frac{२}{३}$ छ।
- विकल्पहरू : (क) भनाई १, २, ३ मात्र ठीक (ख) भनाई १, २ र ४ ठीक, ३ वेठीक
 (ग) सबै भनाई ठीक (घ) भनाई १, ३, ४ मात्र ठीक
- (११) पृथ्वीको ध्रुवीय गति कति हुन्छ ?
 (क) आंशिक शून्य (ख) सामान्यतः शून्य (ग) आनुपातिक शून्य (घ) पूर्णतः शून्य
- (१२) पृथ्वीको सतहबाट स्थलमण्डल करिब कति किलोमिटर तलसम्म छ ?
 (क) ३५ (ख) ४० (ग) ४५ (घ) ५०
- (१३) पृथ्वीमा पूर्वको समय छिटो र पश्चिमको समय ढिलो हुनुको सही कारण कुन हो ?
 (क) पृथ्वीको पूर्वी क्षेत्रलाई आधार मानी अन्तर्राष्ट्रिय समय निर्धारण गरेकोले,
 (ख) पृथ्वी आफ्नो अक्षमा $६६\frac{1}{२}$ डिग्रीको कोण पारी ढल्केकोले,
 (ग) पृथ्वीले आफ्नो अक्षलाई आधार मानी पूर्वबाट पश्चिमतिर घुम्ने गरेकोले,
 (घ) पृथ्वीले सूर्यको परिक्रमा गर्ने गति १७,२७८ कि.मि. प्रति घण्टा छिटो भएकाले।
- (१४) पृथ्वीले आफ्नो अक्षमा घुम्ने क्रममा भूमध्य रेखामा यसको गति प्रति घण्टा छ ?
 (क) करिब १३७.५ कि.मि. (ख) करिब १,०३७.५ कि.मि.
 (ग) करिब २,३७.५ कि.मि. (घ) करिब ३,०३७.५ कि.मि.
- (१५) पृथ्वीले सूर्यको परिक्रमा गर्ने गति प्रतिघण्टा कति माइल छ ?
 (क) ६६,६६० माइल (ख) ३३,९८० (ग) २३,१५० (घ) १३,८९०
- (१६) पृथ्वीको गर्भभित्र चट्टान, धातु, पानी, वाष्प आदि पदार्थ पग्लिएर तरल अवस्थामा रहेको पदार्थलाई के भनिन्छ ?
 (क) लाभा (ख) म्याग्मा (ग) सियल (घ) निफेल
- (१७) पृथ्वीको बाह्य शक्ति अर्थात् हावा र पानीको माध्यमले चट्टानहरू टुट्ने, फुट्ने भई अग्ला र खाल्टा ठाउँहरू समथर हुने प्रकृत्यालाई के भनिन्छ ?
 (क) आवृत्तिकरण (ख) क्षयीकरण (ग) परिवर्तिकरण (घ) अनावृत्तिकरण
- (१८) ज्वालामुखी विष्फोट हुँदा पृथ्वीभित्रबाट चट्टान, धातु, पानी, वाष्प आदि पदार्थ पग्लिएर तरल अवस्थामा पृथ्वीबाहिर निस्कने पदार्थलाई के भनिन्छ ?
 (क) लाभा (ख) म्याग्मा (ग) सियल (घ) निफेल
- (१९) वफनले पृथ्वीको उत्पत्ति सम्बन्धमा सर्वप्रथम कहिले परिकल्पना गरेका थिए ?
 (क) सन् १७३५ (ख) सन् १७४५ (ग) सन् १७५५ (घ) सन् १७६५
- (२०) सबैभन्दा सानो उपग्रहको नाम के हो र यो ग्रह कुन अन्तर्गत पर्दछ ?
 (क) वृहस्पति, डिमस (ख) शनि, गेनिमेड (ग) मंगल, डिमस (घ) अरुण, गेनिमेड

- (२१) पृथ्वीबाट सबैभन्दा पहिले अनुसन्धान गरिएको ग्रह कुन हो ?
 (क) बुध (ख) मंगल (ग) शनि (घ) शुक्र
- (२२) सूर्यलाई परिक्रमा गर्न पृथ्वीलाई कति समय लाग्छ ?
 (क) ३६५ दिन ५ घ. ४८ मि. ६६ से. (ख) ३६५ दिन ४ घ. ४८ मि. ३६ से.
 (ग) ३६५ दिन ५ घ. २४ मि. ६६ से. (घ) ३६५ दिन ३ घ. ५८ मि. ६६ से.
- (२३) वर्षको सबैभन्दा लामो दिन कुन हो ?
 (क) डिसेम्बर २२ (ख) मार्च २१ (ग) सेप्टेम्बर २३ (घ) जुन २१
- (२४) सबैभन्दा छोटो दिन कुन हो ?
 (क) डिसेम्बर २२ (ख) मार्च २१ (ग) सेप्टेम्बर २३ (घ) जुन २१
- (२५) दिन र रात बराबर हुने दिन कुन हो ?
 (क) डिसेम्बर २२ र मार्च २२ (ख) मार्च २१ र जुन २१
 (ग) मार्च २१ र सेप्टेम्बर २३ (घ) मार्च २१ र डिसेम्बर २२
- (२६) रोमन युद्ध देवता मार्सको नामबाट नामाकरण गरिएको ग्रह कुन हो ?
 (क) अरुण (ख) वरुण (ग) शनि (घ) मंगल
- (२७) रातको समयमा रातो देखिने ग्रह कुन हो ?
 (क) शुक्र (ख) मंगल (ग) बृहस्पति (घ) शनि
- (२८) दुरीको हिसाबले सबैभन्दा टाढा रहेको ग्रह कुन हो ?
 (क) वरुण (ख) अरुण (ग) यम (घ) बृहस्पति
- (२९) उपग्रहहरू कति प्रकारका हुन्छन् ?
 (क) प्रकार नै हुँदैनन् (ख) दुई (ग) तीन (घ) चार
- (३०) क्षेत्रफलको हिसाबले दोस्रो ठूलो ग्रह कुन हो ?
 (क) शनि (ख) वरुण (ग) अरुण (घ) शुक्र
- (३१) उपग्रहहरूको प्रकार तलको कुन सही हो ?
 (क) प्राकृतिक र उत्सर्जित (ख) प्राकृतिक र जैविक
 (ग) प्राकृतिक र कृत्रिम (घ) स्वनिर्मित र उत्परिवर्तित
- (३२) Shooting Star वा Falling Star भनेको के हो ?
 (क) धुमकेतु (ख) शिशुग्रह (ग) उल्का (घ) पुच्छ्रेग्रह
- (३३) सौर्यमण्डलको कति प्रतिशत भार सूर्यमा पर्दछ ?
 (क) ९५ (ख) ९६ (ग) ९८ (घ) ९९
- (३४) सूर्यको प्रकाशको गति कति कि.मि. प्रतिसेकेण्ड छ ?
 (क) १ लाख (ख) २ लाख (ग) ३ लाख (घ) ४ लाख
- (३५) एक प्रकाश वर्षमा सूर्यले कति कि.मि. पार गर्दछ ?
 (क) ९५ खर्व कि.मि. (ख) ९८ कि.मि. (ग) ९९ कि.मि. (घ) १०० कि.मि.
- (३६) प्रकाश वर्ष भनेको के हो ?
 (क) सूर्यले १ वर्षमा पार गर्न दुरी (ख) सूर्यले परिक्रमा गर्दा लाग्ने समय
 (ग) सूर्यको प्रकाशले १ वर्षमा पार गर्ने दुरी (घ) सूर्यलाई ग्रहहरूले घुम्दा लाग्ने समय
- (३७) सूर्यको मध्यभागमा देखिने एक प्रकारको धब्बालाई के भनिन्छ ?
 (क) Umbrella (ख) Umbra (ग) Penumbra (घ) Umbrasella
- (३८) सूर्यको सतहमा देखिने चम्किलो घेरालाई के भनिन्छ ?

- (क) Umbrella (ख) Umbra (ग) Penumbra (घ) Umbrasella
- (३६) हालै पत्ता लागेको तर औपचारिक मान्यता पाउन बाँकी रहेको ग्रहको नाम के हो ?
 (क) CB 12 (ख) UB 13 (ग) CB 12 (घ) UB 13
- (४०) पहेलो ग्रह भनेर चिनिने ग्रह कुन हो ?
 (क) शनि (ख) अरुण (ग) वरुण (घ) बृहस्पति
- (४१) वरुण ग्रह कहिले पत्ता लागेको थियो ?
 (क) १८४५ (ख) १८४६ (ग) १८४७ (घ) १८४८
- (४२) अरुण ग्रहमा कति घण्टाको १ दिन हुन्छ ?
 (क) ९ (ख) १० (ग) ११ (घ) १२
- (४३) पृथ्वीको उत्पत्ति सौर्यमण्डलबाट भएको हो भन्ने विचार राख्ने विद्वान को हुनु ?
 (क) जेराल्ड (ख) कोपर्निकस (ग) स्वराहन (घ) वफन
- (४४) पृथ्वीको प्रत्येक १ कि.मि. गहिराईमा कति डिग्री सेन्टिग्रेड तापक्रम बढ्छ ?
 (क) ३० डि. से. (ख) २५ डि. से. (ग) २० डि. से. (घ) १५ डि. से.
- (४५) आकासीय पिण्डहरू केका कारण आसमा अडिपर रहेका छन् ?
 (क) सौर्य उर्जा (ख) गुरुत्वाकर्षण (ग) एकै दिशातर्फको घुमाई (घ) पिण्डीय शक्ति
- (४६) सूर्यको व्यास कति छ ?
 (क) ११,४८,४४६ कि.मि. (ख) १२,४८,४४६ कि.मि.
 (ग) १३,४८,४४६ कि.मि. (घ) १५,४८,४४६ कि.मि.
- (४७) सूर्यमा सबैभन्दा बढी पाइने ग्याँस कुन हो ?
 (क) हिलियम (ख) अक्सिन (ग) कार्वन (घ) हाइड्रोजन
- (४८) दुरीका हिसाबले तेस्रो स्थानमा रहेको ग्रह कुन हो ?
 (क) अरुण (ख) वरुण (ग) शनि (घ) बुध
- (४९) सूर्यबाट सबैभन्दा नजिकको ग्रह कुन हो ?
 (क) पृथ्वी (ख) बुध (ग) मंगल (घ) शनि
- (५०) कुन ग्रहमा सूर्य पश्चिमतिरबाट उच्चैँछ ?
 (क) अरुण (ख) वरुण (ग) शनि (घ) बुध

नमूना प्रश्न सेट नं. ३ का उत्तरहरू

प्रश्न	उत्तर	प्रश्न	उत्तर	प्रश्न	उत्तर	प्रश्न	उत्तर	प्रश्न	उत्तर
१	(ख)	११	(घ)	२१	(घ)	३१	(ग)	४१	(ख)
२	(घ)	१२	(ख)	२२	(क)	३२	(ग)	४२	(ग)
३	(ग)	१३	(ग)	२३	(घ)	३३	(घ)	४३	(घ)
४	(ग)	१४	(ख)	२४	(क)	३४	(ग)	४४	(क)
५	(क)	१५	(क)	२५	(ग)	३५	(क)	४५	(ख)
६	(ग)	१६	(क)	२६	(घ)	३६	(ग)	४६	(ग)
७	(घ)	१७	(घ)	२७	(ख)	३७	(ख)	४७	(घ)
८	(क)	१८	(क)	२८	(क)	३८	(ग)	४८	(क)
९	(क)	१९	(ख)	२९	(ख)	३९	(घ)	४९	(ख)
१०	(ग)	२०	(ग)	३०	(क)	४०	(क)	५०	(क)